

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1898.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVII. évfolyam, 60. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 „
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár és ünnepnapok kivételével.

Kedd, március 15.

Egy félszázad után.

Nagybecskerek, március 15.

Emléknappá avatta a kegyelet, mely a szabadság eszméjének oltárt emelt minden honfi szívében. Minden esztendő március 15-én, hiven a tradíciókhoz, áldozunk ezen oltáron, hálás szívvel azok iránt, a kik lelkesedtek a nagy eszméért s a kik prófétai ihlettséggel hirdették azokat az ígéretet, a melyek megtestesülésétől remélhették Magyarországot regenerálására.

A félszázados fordulónál természetesen fokozódott mértékben jut kifejezésre a kegyelet és hála érzete, a melyhez nincs köze semmiféle pártpolitikának. Az 1848-iki alkotásokra nem formálhatunk külön jogot sem egyes pártok, sem egyes osztályok. S midőn a törvényhozás a 48-iki korzakot alkotó törvények szentesítésének napját: április 11-ikét, nemzeti ünnepé nyilvánítja, a félszázados évfordulónak kiváló fényt és jelentőséget ad az által, hogy a magyar nemzet az ő világszerte tisztelt és alattvalói szeretetétől környezett királyával együtt ünnepli a negyvennyolcas törvényalkotásokat.

Magasztos és örök emlékeztető nemzeti ünnep az, a melyen a magyar király és a magyar nemzet, együtt érezve emlékezik meg a 48-as eszmék diadaláról. S ez eszmék diadala ahhoz a naphoz fűződik, a midőn a királyi szentesítés él és ható törvénynyé emelte a 48-iki törvényhozási alkotásokat. Ettől a naptól fogva terjesztettek ki az alkotmányos jogok a nemzet minden osztályára, ettől a naptól kezdve lett általános a közhatalviselés és jutottak érvényre a politika és polgári jogok minden irányban.

A mai, a március 15-iki emléknap, egyik momentum a nemzet hálás kegyeletének dicső elődei iránt; nem csökken-

teni e tradíció jelentőségét, — mint azt rosszakarattal hirdetik — hanem magasztossá tenni, ünneppé avatni az 1848-iki esztendő nagy alkotásait s a nemzeti ideálokért való rajongásban együtt dobogni a király és nemzet szívével — ez a valódi jelentősége az április 11-iki nemzeti ünnepnek, mely a szabadság esztendőjének félszázados fordulóját örökké emlékeztetéssé fogja tenni.

Ha országsszerint a március 15-iki emléknapot is kegyelettel megünneplik, ez nem csorbíthatja az április 11-iki nemzeti ünnepnek országos jelentőségét, a mely napon a király és nemzet együtt ünnepli a 48-iki törvények szentesítését, s együtt örvevendeznek ama nagy alkotásoknak, melyek a modern Magyarország megteremtésére szilárd alapul szolgáltak.

Az athéni merénylet. Athén márc. 14. A király ellen elkövetett merénylet tettesei ellen megindított per még március havában az esküdtörvényszék elé kerül.

Egy havi közigazgatás.

Nagybecskerek, március 15.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta Rónay Jenő főispán elnöklése alatt rendes havi ülését, melyen résztvettek dr. Dollmanics Lajos alispán, gróf Bethlen Miklós főjegyző, dr. Plechl Szilárd főorvos, Poroszkay Béla főügyész, dr. Mihálovics Ödön árasztási elnök, Steinbach Antal tanfelügyelő, Faur Kornél államépítészeti hivatalfőnök, Braun Vilmos pénzügyigazgató, Hegedüs János anyakönyvi felügyelő, dr. Góth Ferenc kir. főügyész, továbbá a következő bizottsági tagok: Karátsonyi Andor, báró Nikolics Feodor, Jankó Agost, Steinitzer Géza, Tallián Béla, Vécsey István, azonkívül Fikovic Boldizsár tb. főjegyző és Szépfy Elemér aljegyző.

Rónay főispán üdvözli a megjelenteket és

bejelenti, hogy Tallián Béla Kovách Agost helyébe megválasztatván, ma vesz először részt a közigazgatási bizottság ülésén.

Tallián Béla indítványára ezután elfogadta a bizottság, hogy az évi jelentéseket a közigazgatási bizottságban való tárgyalás előtt sokszorosítsák és kiosztani fogják a tagok között.

A munkástörvény (1898. II. t. c.) értelmében megalakítandó s másodfoku hatóságként szereplő albizottság rendes tagjaiul megválasztottak: Karátsonyi Andor, báró Nikolics Feodor, Babics József és Tallián Béla. Póttagok lettek: Vécsey István, Csávossy Gyula, Jankó Agost és Steinitzer Géza, kik valamennyien azonnal letették az esküt.

A bizottság áttért ezután az egyes jelentések tárgyalására.

Braun Vilmos pénzügyigazgató jelentése szerint 1898. évi február hóban befolyt

egyenes adóban 461.819 frt
hadmentességi díjban 1.217 „

Az eredmény a múlt év hasonló havi eredményéhez viszonyítva

egyenes adóban 90.458 frittal
hadmentességi díjban 252 frittal

kedvezőtlenebb, a mi a múlt évi rossz gazdasági viszonyokban leli okát.

Hátralék maradt 1898. február végén

egyenes adóban 2,836.526 frt
hadmentességi díjban 152.670 „

A hátralék a múlt év február hó végével fennmaradt hátralékkal szemben az egyenes adónál 34.147 frittal apadt, a hadmentességi díjnal ellenben 14.145 frittal emelkedett.

Steinbach Antal tanfelügyelő február havi iskolai látogatásairól számol be. Bocskár község róm. kath. hitfelekezeti iskolájának államosítása, nemkülönben a szerb hitfelekezeti iskolában alkalmazott tanító nyugdíjaztatása folyamatban van. A tanfelügyelő összesen öt községben 7 iskolát, 16 tantermet és 3 kiseddóvót látogatott meg.

Faur Kornél államépítészeti hivatalfőnök jelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter által

A „TORONTAI” tárcsája

A tövis.

Hová usztok ezüst szegélyes ifju bárányszemek odafent a kékelő magasságban? Mintha fehér tollu nagy madarak ütöges szárnyverése hallatszanék az illatos, enyhe májusi légáramlatában.

Rígó hullámzó füttye, dongó bogarak nyüzsgése, hűs szellőtől megrázkódó levelek zúgása ébresztgeti az édes hajnalalomtól itas erdőt.

Keskeny gyalogösvény bujkál a szederindával, vadkomlóval befutott tisztáson, s az ösvényen belopózik arany mosolyával a fölkelő nap.

Aranyos, kékes pára emelkedik halkal a buja fűvek leheltéből. A párfrányok smaragdcsipkés harmat szikrázik. Szegény kis éhes evet kuzih szaporán egy fiatal boglárfa hámló törzsén. Öt-öt félének és okos szempárja ragyog ki a berek sötétzöld sűrűjéből. Vadgalamb bugása, gerle kacaja s az erdőszélen tovacsörgő gyémántvívó ér örül, ujong a besurranó tavaszi hajnalnak.

A sugarak betörése nyomán nyílt fénylő részen egyszerre zúg, élet, lánynevetés, lenge zefír szoknyák suhogása támad.

Erdős szalmakalépek repkedő szines szalagjai, lihező fű öpán-célok, fűs, pikáns orrocskák s a rózsás, remegő fűkagylót biszerelő göndör fűrtök, apró ideges kacajok s a selyemkeztűs kézben örökösen izgó mozgó japáni napernyők

valóságos asszonyi inváziót, a szűz erdő almatag csöndjének kíváncsi s kissé ledér nagyvárosi asszonyok által való megrohanását jelentik

S az erdő védekezik a maga együgyű, harbar hadviselési módjával. Szurós törpe cserjék belekapaszkodnak a lebentő ruhaaljak csipkefűzérébe, magasszaru gombos cipelő lesüpped egy ó mohafészékben.

Am azért a leány fiatal jegénye sudártermetével, utána uszó kibomlott acélszín hajával s bogár szemei fölött azzal a kiterjesztett szárnyu, karcu bárony pillangóval előre fut báran az erdő sűrűjének.

Vakmerőn és naivul szaladt a harmatos napfényes gyalogösvényen, erőteljes ifju tüdejével mohón nyeldesve az ébredő természet át ható pézsmás illatát.

Ráműt szárnyveréssel, harsogó kiáltással rebentek föl jövetén a fészükön szendergő madarak s ez a hódoló diadal himnusz nem engedte meghallania a guvernánt aszkóros, nyálkás sápitózását:

— Madmazell, madmazell, ne nyargaljon, mint egy szilaj csikó.

Hollá, előre, kalitkából kiszabadult madár tehetetlen vágyával dobta magát a lopott szabadság karjába.

Hirtelen édesen felkaczagott, egy pajkos fűszál csiklandozta meg reczés selyem harisnyáján keresztül.

Koronás hárs öntözte bájos fejére langy buja illatát.

Kissé bágyadtan a szaladástól s az áles szabad levegőtől, megállott. A sréles lombsátor között egy tenyernyi mély kék és aranyos ég moolygott rá, s a leány bájosan hunyorgó feketé szemével pillanatra szembenézett vele.

Napfénytől és harmatos lomboktól övezve kipirult arccal fonta össze lányos, domboru keblén pompás karjait s hallgatózott titkos örömmel az örökké munkás természet rejtelmes zengésére. Zugó vad darázs szállodta körül félig nyílt cseresznye száját, tréfas borzalommal hessegette karjára akasztott panama-kalapjával.

Hol lehetnek a többiek? A kényes nagyvárosi asszonykák, akik olyan módosan szedgetik apró lábukat a tüskés ösvényen, a főrheumás bácsi s a hektikás és prude nevelő?

Eh, majd megkeresnek, ha keltek. S ezzel a hőbortos biztatással neki vágott az uttalan bereknek, merre patak csobogása osalta.

A sziklás partból fakadó sekély ér tükörén kicsiny nefelejtsek kék csillaga uszált.

Tulnan jó magasan csipkebokor intett piros, léha bokrétaival.

A leány kis szívében bohókás vágy gerjedt, hogy csipkerózsával koszoruzza meg szép homlokát.

Fölhuzott szoknyával átlépdelt az érből káiló vizmosta köveken.

Előrefeszített térdrel állott a kövices partoldalban, magasra nyújtott kézzel elkapott egy tövises rózsás ágat . . . s két erőteljes férfikar fogta át derekát, hajnali lest álló fiatal vadász lopta meg a víz csörgő morajánál a bájos vad figyelmét.

A lány meglepetten, hirtelen elbocsátotta a csipke-ágot, hogy egy tövis vérrózsát fakasztott ujjá hegyén s ijedten vergődő, panaszos galamb szavával védekezett:

— Na, fáj!

az inség enyhítése céljából engedélyezett 60.000 frt terhére a munkálatok azonnal folyamatba vétettek. E munkálatok által a 60.000 frtból 40.000 már részben ki van fizetve, részben pedig le van kötve. Annyi azonban már most is egész határozottsággal megállapítható, hogy a tömegesen jelentkező inségekkel szemben az engedélyezett államisegély elégtelen. Ehhez képest azt ajánlja, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez intézkedések sürgős kérelem arra nézve, hogy a törvényhatóság részére az eddig engedélyezett összegben felül még legalább 30.000 frtnyi államisegélyt kegyeskedjék a szóban forgó célra engedélyezni, hogy a legveszélyesebb és legfenyegetőbb inség a törvényhatóság egész területén enyhíthető legyen.

Dr. Plechli Sándor tiszti főorvos szerint a február havi egészségügyi viszonyok kedvezők voltak; a ragályos és veszélyes betegségek száma apadt. Így a difteria 27-ről 17-re, a vörheny pedig 118-ról 60-ra apadt. A tifusz ellenben 58-ról 60-ra emelkedett. Nagyobb elterjedést nyert a hökhurut (69-ről 93-ra) és főleg a kanyaró (248-ról 485-re). Egyéb betegségek kis számmal fordultak elő és enyhe lefolyásúak voltak. Egészségügyi mozzanatként felemlítendő, hogy a törvényhatóság 1897. évi jelentése szerint a közegészségügyi állapot az egész éven át kedvező volt, a mi leginkább a fertőző betegségek számából tűnik ki. Volt

difteria	661	ebből meghalt	234
vörheny	646	"	174
kanyaró	988	"	57
hólyagos himlő	141	"	19
hökhurut	189	"	15
hasi hagymáz	587	"	123
vérhas	10	"	1
gyermekágyilaz	11	"	5
fültömörig lob	31	"	—

A trachomás betegek száma még mindig igen nagy: 4998, nemkülönben sok volt a vesztetési eset is: 60. Beoltott 19.849 gyermek, újraoltott 17.311. Nagyfontosságú egészségügyi intézkedésnek vevendő a belügyminiszter egyik legutóbbi körrendelete, mely a tüdővész megbetegedések megelőzését célozza, a menyriyben ezen körrendelet a lakások egészségi viszonyainak minden rendelkezésre álló eszközzel való javítását tűzi ki a vármegyei hatóságok egyik főfeladatául. A főorvos egyelőre a következő előterjesztéssel él: Az állami anyakönyvvezetők községenként mutassák be a tüdővészben elhaltak számát. Ezek után kipuhatolandók lesznek ezeknek családjai, illetve lakásaik, melyeknek padozatlan szobáiban a betegség bacillusa évtizedeken át gyakorolja gyilkos munkáját. Nagy sikert érnek el, ha az ilyen házakban kiáznak a földet és azt ujjal pótolják.

Dr. Góth Ferenc királyi ügyész jelenti végül, hogy a felügyelete alatt álló fogházban február végén volt jogerejű a elítélve 52 férfi, 6 nő, felebbezés alatt állott 9 férfi, az itéletlen vizsgálati foglyok száma 13 férfi, 3 nő. A rabmunkákból befolyt az állam részére 10 frt 10 kr., a munkások részére 43 frt 80 kr. Az elhasznált munkanapok száma 956.

Legközelebbi ülés április 12-én.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 20. A csávoei közs. hitelsz. szervező bizottságának közgy.

Március 28. Vérosi közgyűlés.

Április 12. Közigazgatási bizottság ülése.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 6 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— A buzilási király-hadgyakorlatok. A legfőbb hadvezetés, mint a „D. K.” illetékes forrásból értesül, végleg elhatározta, hogy az idei őszi hadgyakorlatok a 7. (Temevár) és 12. hadtest (Nagy-Szeben) közt Buziás környékén lesznek megtartva. E hadgyakorlatokon őfelsége a király is jelen lesz. Őfelsége és kísérete részére a Szűry Kálmán kir. tanácsos, közalapítvány urad. főtitkár által lakott alapítványi épületet tatarozták ki, a tábornokokat a nagy fürdővendéglőben és egyéb épületekben helyezik el.

Az illető udvari hivatalnokok és katonai közegek már a legközelebbi napokban ide érkeznek, hogy a szükséges intézkedéseket megtegyék.

— Március idusa. Kora tavasszal, virágfakadaskor, megünnepelünk egy ünnepet, a mely rajongó áhítattal és szent lelkesedéssel tölti el a kebleket. Megünnepeljük azt a napot, a melyen egy láng tüze szőrt meletget az ember szívébe. Meletget, mely leirhatlan érzést keltett.

A szabadság lélekemelő magasatos érzete zsarátnokként foglalta el helyét az emberek nemes lelkében s a felistenek által kimondott szó tette serkentette a gyengülő öreget és a serdülő gyermeket egyaránt.

A március idusán fellebogott örök tűz nemzedékről-nemzedékre szállott. Az évforduló, az emlékezés, lelkesedéssel töltik meg a haza levegőjét, s nincsen olyan hely, nincsen olyan zug e szent haza területén, melyen igazi lelkesedéssel ne emlékeznének a szabadságért küzdött bajnokok dicsőségére s hazafias hűséggel ne ápolják azt a paraszat, mely évtizedek, mely immár egy félszázad után is ériatellenül él minden magyarnak a lelke mélyén. A történelem véres betűkkel jegyezte föl érelapjára a szabadságharc eseményeit, s a dicső elődök nagyjai közül még sokan vannak közöttünk olyanok, kik részesei voltak a csodás eseményeknek, kik vérükből öntöttek vért a népszabadságért vívott harc elkeseredett küzdelmébe.

S a pohár csendül ma barát és ellenség között, megbékül az ellenség az ellenségével, hogy egyetértéssel, testvériesen dicsőítse azt a magyart, ki lángoló szavával teremtett szabadságérzetet a magyar nép szívébe, lelkesítő szót lehelt milliók lelkébe, ki örökké megmaradó érdemeiért magasan álló büszkesége a hazának. A sajjószabadság proklamálásának évfordulóján lehetetlen meg nem emlékezni azokról a nehéz időről, melyeket immár csak egy álomhoz hasonlítunk; álomhoz, melyből szebb jelenre ébredtünk.

Az első ünnepély az izraelita imaházban folyt le ma reggel 7 órakor szép számu közönség előtt a következő sorrendben: A 45-ik zsolthár eléneklése után dr. Klein Mór főrabbi mondott magas szárnyalású, hazafias beszéde, majd imával fejezte be szónoklatát a hazáért és a királyért. A jelenlévő középiskolai ifjuság „Hymnus“-a fejezte be a szép ünnepélyt.

Az evangélikus templomban Jesszenszky Nándor, a reformátusban pedig Szalay József tiszteletes végezték szép számu közönség jelenlétében az isteni tiszteletet. Hazafias szellemű szónoklatok s magas szárnyalású imájuk mély hatást gyakorolt a hallgatóságra.

A római katolikus plébánia-templom d. e. 10 órakor zsufolásig megtelt a nagyszámu előkelő közönséggel, mely eljött az istenházába, hogy az egyenlőség és testvériség félszázados emlékünnepe hálat adjon az egok mindenható urának, ki megérnünk engedte e nagy és dicső nap évfordulóját. Ott voltak az összes polgári hatóságok, élükön Rónay Jenő főispán és dr. Dellimanics Lajos alispán, eljött az összes tanintézetek tanulóifjusága tanáraikkal és tanítóikkal s a polgárságnak száz meg száz képviselője. A hálaadó isteni tiszteletet és nagymisést Szabó Ferencz esperes celebrálta Raskó és Amschlinger segédlelkészek segédlete mellett, míg az egyházi énekhar Nocker karnagy vezetése alatt lélekemelő egyházi és hazafias dalokat adott elő. Különösen megható volt a misének utolsó része, a midőn a három miséző pap a hívőkhez fordult s az egész közönség felállva hazafias áhítattal hallgatta a kórusról felhangzó legszebb imákat: Isten áldd meg a magyart!

Sikerült a főgimnázium ünnepélye, a mely délelőtt fél 9 órakor ünnepi szentmisével kezdődött, melyet Vöggenhuber Oszkár k. r. tanár végzett, az ifjusági énekhar pedig Herr Ödön tanár vezetése alatt Mária-énekeket énekelt. Mise után Balázs Gyula tanár vezetése alatt álló főgymn. önképzőkör díszgyűlésére gyűlt a tanári kar és a tanuló ifjuság. A díszgyűlést az énekhar a „Szózat“ éneklésével nyitotta meg; Mixich Emil VIII. o. t. szavaltta Jakab Ödön, Március 15 e c. költeményét; Grósz Ferenc VII. o. t. szónoki beszédben emlékezett

48 március idusáról és lelkesen szólott annak méltó ünnepléséről; Zsirus Elemér VII. o. t. elszavaltta dr. Kis Sándor „Föl a zászló“-t című költeményét, végül az énekhar a Hymnus énekelte. Az ünnep után dr. Kis Sándor k. r. tanár „Emlék“ et osztott ki az ifjuságnak. „A nagy napen“ c. ünnepi költeményét, melyet tegnapi számunk közölt.

A nagybecskereki községi népiskola tanstülete is megünnepelte a nap jelentőségéhez méltóan a magyar szabadság megszületésének félszázados fordulóját. Az ünnepély jelentőségéről Baaden Károly igazgató tartott vonzó és érdekes felolvasást, lelkes és az ifjuság felfogásához mért szavakkal ismertetvén a szabadság napjának nagy és magasatos vívmányait a márciusi ifjak példáján való lelkesedésre serkentvén a tanulókat. Azután Mayer Jenő, Szabó Sándor és Blau Ferenc tanulók szavaltak el egy-egy hazafias alkalmi költeményt ifju tüzzel és helyes hangsúlyval, közben pedig az intézeti énekhar adott elő néhány hazafias dalt. Oszti Béla tanító szakavatott vezetése mellett.

— Dessewffy püspök és a románai magyarok. Dessewffy Sándor megyés püspök évről-évre gondoskodik a románai magyarokról, kik néha éveken át magyar pap nélkül vannak. A Romániában lakó magyarok száma meghaladja a negyvenezeret. Román iskolát kénytelenek a gyermekek látogatni és a szülők alig tudnak magyarul. Habár a csemédi egyházmegyében nagy szükség van lelkészre, a megyés püspök minden évben elküldi Romániába egy-egy magyar lelkészt a husvéti ünnepekre. Tavaly Bukaresten járt Pacha Agost püspöki iktató, az ideá Braila városába megy, a hol három-négyezer magyar lakik. Pacha tegnap este utazott Romániába, a hol az ideá hosszabb ideig fogja az Ur igéit magyarul hirdetni.

— A torontálmezei hitelszövetkezet tegnap délután Poroszkay Béla m. főügyész, igazgató elnökléte alatt igazgatósági ülést tartott, melyen elfogadták a közgyűlés elé terjesztendő mérleget. Könyvelőnek 31 pályázó közül egyhangulag Bálint Géza-t választották meg.

— Ipar és kereskedelmi kamarai tagok. A tegnapi délután folyamán a következő iparosokat választották meg kamarai tagokká: Mayer Rezső (a Pleitz Fer. Pál cég társtulajdonosa), Kühn János, Jók Pál, Lestyánszky György.

— T. G. E. A megyei gazd. egyesület Rónay Ernő elnökléte alatt tegnap délután a főispáni kieteremben igazgató választmányi ülést tartott. Jelen voltak: Rónay Jenő, báró Nikolic Fedor, dr. Dellimanics Lajos, gróf Bethlen Miklós, Poroszkay Béla, Vadász József, Karátsanyi Andor, Dániel Ferencz, Lowieser Mihály, Bezuk Lajos, Trauffer Béla, Gyertyánffy Andor, dr. Gyertyánffy Jenő, Reiner David, Jenovay Zoltán, Winkler Ignác, Bernhard Géza, Urbán Péter, Bartholomiedes János, Botka Béla, dr. Mihálovits Ödön, Marton Andor, Steinitzer Géza, Illievits Mihály, Solymos Gusztáv, Kaiser Lajos, Damaszkos Arzén, Prashill Adolf, Perényi Kelemen. Az igazgató-választmány első sorban is tárgyalás alá vette Prashill Adolf es. és kir. örnagy és Perényi Kelemen sz. k. honvédszázadosnagya által beadott indítványt egy csikó nevelő telep létesítése ügyében. Tekintettel arra a körülményre, hogy a javaslat megvalósítása hosszú munkával és nagyobb szabásu pénzügyi műveléssel van összekapcsolva, ennél fogva az igazgató választmány az egész javaslatot további eljárás céljából kiadta a lötenyésztesi bizottságnak. A török-kanizsai munkágyűlés és a nagyjései földmives gazdák beadványainak az elintézés után az igazgató választmány pontonként tárgyalás alá vette az 1898. évi II. t. cikk értelmében a vármegye területére érvénynyel bíró aratási szerződési mintának a szerkesztését, s kisebb módosításokkal elfogadta a Poroszkay Béla és Marton Andor által erre vonatkozólag benyújtott tervezetet. Az ülés végén Karátsanyi Andor adott be indítványt a tenyészállat vizsgálatoknál fennálló díjakra vonatkozólag, melyeket tulajdonosoknak tart. Az igazgató választmány elhatározta, hogy átír a törvényhatósági bizottsághoz s kérni fogja a szabályrendelet erre vonatkozó pontjának a módosítását.

Halálozás. Fekete Janos, a felső torontáli arm. társulat tisztviselője, tegnap délelőtt, hosszú, súlyos szenvedés után 35 éves korában meghalt. — Mint résztvevővel értesülünk tegnap délután helyezték örök nyugalomra Baaden János köztisztviselőben álló polgártársunk nejét. As elhunytat kit tüdőgyulladás ragadott el, nagyszámu közönség kísérte végé utjára.

— **Kórházi bizottság.** Torontáivármegye kórházi bizottságát e hó 19-ére hitta össze dr. Dellimanics alispán. A tárgysorozat a következő: 1. A központi kórház jelentése az elmebetegeknek a módosi kórházba való elhelyezés tárgyában. 2. Ugyan a központi kórház jelentése tüdőoltó szerek beszerzése tárgyában. 3. Blazovitz János megyei alszámvéví jelentése a központi kórházban megéjtett pénz s ügykezelés megvizsgálása tárgyában. 4. A központi kórház villamvilágítása tárgyában a városi villamközponti telep, valamint a torontái helyi érdekű vasutak fűtetigazgatóságának előterjesztése. 5. A központi kórház 1899. évi költségelölirányzatának tárgyalása.

— **Kézfogó.** Engels Miklós tanító, a módosi fiatalok egyik rokonszenves tagja, eljegyezte Sztaitz György módosi lapszerkesztő szeretetreméltó, szép leányát, Szidikét, kit a nagybecskerek-i aranyifjúság is ismer, amennyiben a tavalyi farsangot töltötte a mi körünkben is. — Manojlovits István nagyikikindai városi mérnök jegyet váltott Rankovits Alexandra kisasszonnyal, dr. Rankovits Szilárd melencei orvos leányával.

— **A magyar aszfalt részvény-társaság** vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését Országh Sándor dr. elnöklésével. A különféle tartalmak dotálása után fenmaradt 262.651 frt 98 krt tevő tiszta nyereségtől részvényenként 15 frtot (15%) fordítanak az esedékes szelvények beváltására. A felügyelő-bizottságba megválasztották: Giczei Lajost, Révész Adolfot, Szécsi Pált, Veith Bélát és Kovácsy Sándort. A közgyűlés végül Löwenstein Arnold részvényes indítványára köszönetet mondott Héder ügyvivő igazgatónak s a tisztikarnak.

— **Sorozás.** Rég szolgáltatót Nagybecskerek városa az ujoncozásnál olyan jó anyagot az államnak, mint az idén. A 412 felhívott közül 335 állott a mérleg alá s ezek közül 124 bevált, vagyis 38 százalék.

— **Tavaszi Légy üdvöz** rügyfakasztó, ibolyaillatos tavasz. Légy üdvözölve enyhe, napengaras, bájós kikellet.

Ne vedd zokon, hogy csak pongyola prózában sengek jöttödre dalt üdvözletül. Csengő bongó, lejtis s szöklönc versekben majd üdvözölnek az évszaki poéták.

Am ne vedd zokon azt sem, hiszem ők nem tudják, hogy mit eszelekesnek.

Mert lásd, nem csak a virág kénytelen virítani, ha te várva-vártan megjelenisz közöttünk s mosolyod e tájon életet fakaszt; a virággal együtt kizsendül a dudva, a fű, a paraj.

Oh szép vagy te Május virágszönyeggeddel, te vagy a dísző természet udvari szabója, divat- és masamód tárgyalata; te öltözteted föl a letartott fákat, bokrot és ligetet a virulás mezébe; te ékited őket zöld lombkoronával, s díszited a tájt ékes szinompával.

Mégis nem imponálisz nekünk a te ésbontó kacérsággoddal; nem neked valjia első szerelme az érző szívvilág se, s a laut fölajzott hurja, idege.

Első szerelmünk tied kizárólag — kedves Március! Neked zeng hozsánát az Aequator és Ráktérítő közt minden hó kebel, melyet ihletett langy szellőd és meleg napsugarad.

Főleg minálunk rólad fog zengeni a dal a Hymnusz és Szózat keretében; a te Idusod fogják magasztalni az emelkedett szellemű, lelkes, szép méltató beszédek.

És kivirult a szabadság szent fája völgyön bérceken s proklamáltatt az egyenlőség és testvériség, mert nem boldog a magyar!

Néked köszönjük mindent dísző Március! a kit hálaból szines szóvirágok terka viganójába öltöztetnek a tüzes szónoklatok.

Néked ürvendez a lányka legújabb divatu toilettjében, elmaradhatatlan ibolyacsokrával, melynek illatától megrészegül a lég, a merre a hullámzó nép árja elvonul.

Érted öltözik az aranyifjúság lenge tavaszi gálába, hogy estére göthös, náthás legyen, melengtetven fázós csontjait a nyaralni ment téli kabát bizonyáglevelével, a zálogcédulával.

Ah! minden éled leheletre, napsugaras egéd láttára, búbájós kikelet hajnalhasadása, Március! . . .

De legyen elég az ömledezésből, im elborul a mosolygó égbolt: a családott poéták bus sobjájából felhő támad az alkonyi égen, fagyasztó szél sivit át a tájon; a szerény ibolyácska szerényen vonja be az avarba kandi bohó fejét, hogy másnap a verőfény jöttével kinyíltan üdvözölje az ibolyaárns leánykakat, a kik elviszik a még pusztá erdő magányából a korzók zarába, virulni, illatozni s elhervadni forrón dobogó sziveken.

Komor, borús a márciusi est, a téli zimankónak még visszatéved egy-egy danára — de a szerkesztői papirkosár duszadt önérettel tiltakozik:

Itt a tavasz;
Sok emberhez igen ravasz.
Látogatja betegséggel,
Bár az ibolya már kékel-Lik.

— **Szerb katona-szökevény.** Pénteken a módosi főszolgabírósnál egy szerborzági fiatal ember jelentkezett, ki előadta, hogy mint szerb katona otthon egy fegyháznál őrt állott, s eközben négy fegyenc megszökött, mitől annyira megijedt, hogy ő is kénytelen volt menekülni a szomszédos magyar határon át. Kubinon át Mó-

dosra jött, hol a hatóságnál azon kérelemmel jelentkezett, engedjék meg neki, hogy itten maradjon.

Táviratok.

Március idusa.

Budapest, március 15. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Március tizenötödikének tészázados évfordulját fényes módon ünnepelte meg a főváros közönsége. A házakról nemzeti színű zászlók lengnek alá, az utcákon pedig valóságos ünnepi hangulat uralkodik. Még az idő is kedvez, a menyinyben gyönyörű tavaszi nap van.

Különösen jól sikerült a Vigadóban rendezett „Petőfi-ünnep“, a melyen részt vett a közélet számos kitünősége. Ott voltak Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke, Zsilinszky államtitkár, Károlyi Tibor gróf, a Petőfi-társaság Jókai Mór és Bartók Lajos vezetése alatt, továbbá a népszabadság ünnepi bizottságának tagjai Feszty Arpál festőművész és Zala György szobrászsal élükön. A rendet az egyetemi ifjúság tartotta fenn.

Jókai Mór nagyhatású beszédet mondott, majd Bartók Lajos szavalt a „Apotheozis“ című költeményét, végül Rákosi Jenő beszélt a sajtóról. Ezután megkoszorúzták Petőfi szobrát.

Budapest, március 15. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A nemzeti lovardában rendezett ünnep nemzeti színű kokárdái között kellemetlenül rikitott a szocialisták veres tolla. Ott voltak a notabilitások közül Apponyi Albert gróf, Madarász József, Ivánka Oszkár országgyűlési képviselők, továbbá nagy és díszes közönség.

Az ünnepet a beteg Károlyi István gróf helyett Horánszky Nándor nyitotta meg. Beöthy Akos nagyhatású beszéde után Györy Elek szónokolt, végül pedig az egyetemi ifjúság nevében Semenyei. A közönség Apponyi gróftól is kívánta hallani, a kiváló politikus azonban időközben már eltávozott. Az ünnepélyen, mely egy órákor ért véget, a magyar államvasutak nyugati műhelyének dalárdája működött közre. Rendzavarás nem történt.

György herceg — kormányzó

Budapest, március 15. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Egy londoni távirat szerint György hercegnek krétai kormányzóvá való kinevezése csak rövid idő kérdése. Az eddigi jelek szerint a kinevezést egyik nagyhatalom sem fogja ellenezni.

A megszökött hercegnő.

Budapest, március 15. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A hivatalos demontik ellenére biztosra veheti, hogy Koburg Fülöp herceg neje Keglevich hadnaggyal megszökött. A Koburg palotában még mindig nem tudják hol tartózkodik a szerelmes pár.

Hirdetések.

242. b. v. szám. 1898.

274—1.1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskerek-i kir. járásbíróságnak 1897. évi 379. sz. végzése folytán Néptakarékpénztár T. Becsén részére Tubits Belizár sz. eleméri lelkész ellen 185 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesenél lefoglalt és 308 frtra becsült ingóságokra a nagybecskerek-i kir. bíróság 2890. 1898. sz. végzésével a további eljárás elren-

deltetvén, annak Szerb-Eleméren végrehajtást szenvedőnél leendő megtartása határidőül 1898. évi március hó 24-ik napjának délelőtt 9 órája kitzetetik, a mikor a bíróság lefoglaltak a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetemnynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagy-Becskereken, 1898. évi március hó 10. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

2355. urb. szám. 1898.

271—3.2

Hirdetmény.

A nbecskerek-i kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstárnak Török-Becse község érdekeltjei ellen folytatott kisajátítási ügyében a Dungserszki Lázár és Joanovits Dungserszky Emilia tulajdonát képező:

a) a török becei 1003. sz. tjkvben, 1083, 1084 hr., 1774/17, 1774/18, 1774/16, 1774/15, 1774/14, 1774/13, 1774/12, 1774/31, 1774/11, 1774/32, 1774/9, 1774/8, 1774/7, 1774/6, 1774/5, 1766, 1763 és 1761, 1756, 1757, 1759, 1764, 1755, 1748, 1749, 1747, 1743/1, 1742 kat. r. sz. a. felveit, nem különben;

b) az u. o. tjkvben 1085—1587/a hr., 1760, 1762, 1758, 1751, 1752, 1753 és 1741/1 kat. r. sz. a. foglalt az összerírás 56—61, 63—69, és 71, 92 sor sz. a. felsorolt ingatlanok kártalanítási ára tekintetében az egyesység létre nem jövén; a kártalanítási eljárást megindította, ennek megkezdésére hatánapul 1898. évi március hó 28. és a következő napjának d. e. 9 óráját Török-Becse községhezához kitzette.

A tárgyalás vezetésével Kiss Sándor kir. tszéki birót megbizta.

A távollevők és ismeretlen tartózkodású érdekelttek részére ügygondnokul Manojlovits Miklós nbecskerek-i ügyvédet rendelte ki. Egyben felhivja az érdekeltteket, hogy a tárgyaláson megjelenjenek, mert elmaradásuk a határozat hozatalát nem fogja akadályozni és a külön értesítésnek elmaradása vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nem leend.

Nagy-Becskereken, a kir. tszék mint urbéri bíróság 1898. évi február hó 26. napján

Zsiros Lajos
elnök.

655. szám. 1898.

272—2.2

Legelő bérlet!

Szerb-Bóka község tulajdonát képező 400 hold legelője egy, esetleg több évre bérbe adatik.

Szerb-Bókán, 1898. évi március hó 12-én.

Zappe Péter,
h. jegyző.

Csólits Milán,
biró.

Diszcserjek

a legjobb és legszebb fajokban, valamint **Thuja, Cupressus** és **Buxus** különféle fajok és nagyságban, nagygyümölcsű **málna, ribiske és szamóca**

almafácskák

finom csemege fajok; mind kitünő gyökerekkel és a minőséghez

olcsó áron

továbbá

virág- és főzelékmagvak

legjobb minőségben kaphatók

Praschák testvérek

mű- és kereskedelmi kertészeknél
Nagybecskereken. 255-32

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és tartására legkitünőbb, teljesen ártalmatlan vegyületek és zsíros készítmény az

„Iren-Crème“

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szűn az elszáradt, májfoltot, pörpörést, pattanást, bőrártást (mitesszer) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és himóhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arcot kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas az

Iren-Crème.

Ha az arcot naponként Iren-Crèmevel masszírozzuk, nemcsak a szepők, májfoltok és egyéb arctisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himóhelyek és egyéb rendeltenségek, melyeket öregség, gondok betegség stb. okoztak. Övszer a nap és szél befolyása ellen, nappal is használható

Egy tégely Iren-Crème 50 kr.

Iren-hőlgypor 60 kr.

Iren szappan 40 kr.

Benkovich-féle hajregulátor, az ősz hajnak eredeti szinét adja vissza, ára 50 kr.

Kossuth-bajuszpedró, délceg, szép bajusz nevelésére, 1 doboz 20 kr.

BENKOVICH MIHÁLY,

198-10.9 Nagybecskerek, Mellencei-ut.

Bel- és külső gyógyyszerészeti és higiénikus különlegességek, készletek, toalette-cikkek raktára.

3 frton felüli rendelése bérmentve küldetnek.

Felveszünk

bármily állásu egyéneket, mindenütt, sorsjegyeknek részletfizetés mellett eladásához **Legkedvezőbb jutalékfeltételek** 230 3.2

Az Első magyar iparban váltóüzlete

BUDAPEST

IV., Deák Ferenc-utca 5. sz.

Központi főszolgabírói hivatalról.

3496. szám 1898.

267-2.1

Pályázati hirdetmény.

Tornatalvármegye központi járásába kebelezett Klek községében megüresedett községi szülész női állásra pályázatot hirdetek. A javadalmazás évi 30 frt és minden születési eset után 2 frt.

Felhívom a jelzett állásra pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1898. évi márczius hó 29 ig hivatalomhoz beterjesszék.

N.-Becsereken, 1898. márczius 6.

Dániel,
főszolgabíró.

A Dr. EGGER-féle Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknek, új és idült folyások, valamint csőbentalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét. 2-3 üveg használata a legmarkosabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára **70 kr.**, a pénz előleges beiktatása mellett postán bérmentve: 1 üveg **1 frt 05 kr.**, 2 üveg **1 frt 75 kr.**, 3 üveg **2 frt 45 kr.** 13/b-24 16

Főraktár:

Gyógyszertár a „N a d o r“-hoz

BUDAPEST, VI., Váci-körut 17.

940. szám igt. 898.

266 3.1

Árlejtési hirdetmény.

A község képviselőtestülete 21/897. kg. sz. a hozott és törvényhatóságilag is jóváhagyott határozatával a templom ki festését, nemkülönb az oltár és torony keresztnek aranyozását határozta el.

Ez munkálatok biztosítása céljából a zárt írásbeli ajánlati tárgyalás f. évi április hó 2-án d. u. 3 órakor M. Szt.-Márton községében fog megtartani.

Felhívtnak tehát az ezen szakmában dolgozó iparosok, miszerint a teljesítendő munka mennyiségéről és minőségéről a helyszínen szerezzenek meggyőződést és az ennek alapján szerkesztendő zárt írásbeli ajánlataikat a festésre vonatkozó mintákai és a kikötendő munkadíj 10% ának mint bántpénznek melléklésével f. évi április hó 1-éig az ételeki körjegyzőségnek okvetlenül nyújtják be.

Tájékoztásul megjegyeztetik, hogy a jelzett munkálatok kiviteli költsége 700 forintnál nagyobb összeget nem képviselhet.

Keit M.-Szt.-Márton, 1898. márczius 11-én.

Az előjáróság.

4114. szám. kig. 1898.

262-1.1

Hirdetmény.

Alóírott részéről ezennel közzététeik, hogy a városi gymnasiumi tornacsarnok felépítési munkálatai zárt ajánlati versenytárgyalás útján kiadatnak.

A zárt ajánlatok, melyek 50 kros bélyeggel és a 8167 frt 57 kr. költségvetési előirányzatnak megfelelő 5% bántpénzzel látandók el, 1898. évi márczius hó 17-ének délelőtti 11 órájáig adhatók be alóírott polgármesteri hivatalában.

Az ajánlatokban megemlíteendő, hogy a terv, költségvetés és feltételek vállalkozó előtt ismeretesek és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A munkálataira vonatkozó feltételek és költségvetés a városházi II tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagy-Becsereken, 1898. évi márczius hó 9 én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Árlejtési hirdetmény.

Az aracsai községi képviselőtestületnek mult 1897. évi augusztus hó 28 án 54. sz. a hozott s törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján a községi ovoda felépítési munkálatok kivitelére folyó évi márczius hó 26 án d. e. 9 órakor Aracs községében nyilvános árlejtés fog tartani.

A kikéltési ár 3455 frt, mely összeg után járó 10% bántpénz fejében az árlejtés megkezdése előtt az árlejtési számdékok által lefizetendő.

Az építési terv és a költségvetések és az árlejtési feltételek naponta a dél előtti hivatalos órákban a községi jegyzői hivatalban betekintheők.

Keit Aracsban, 1898. évi márczius hó 11-én.

262-1.1

A község előjárósága.

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

174-30.7

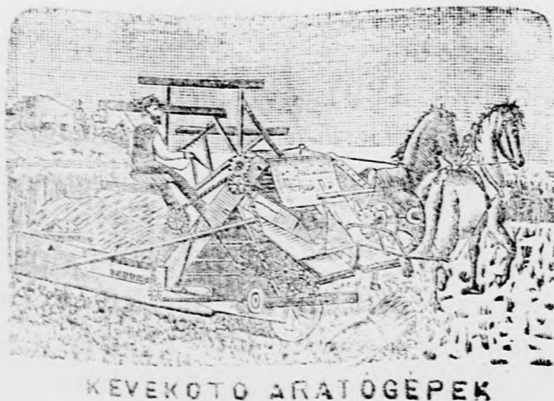
közölje velünk becses címét.

LEVELEZŐ-LAP
útján

*és mi oxonnal küldjük Önnek
husáraink, füstölhusaink és
mindennemű kallászfélék árjegyzékét
franco*

Sabaria-szorka és dísznővir.

**ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.**

KEVEKOTÓ ARATÓGÉPEK

Mc Cormick

236-16.3

ARATÓ-GÉPEK,

a legjobbak a világon; kévekötkök és marokrakók. Mc Cormick fúkaszálók, eredeti amerikai köszörükészületek, szénagereblyék és szénaforgatók legjutányosabban beszerezhetők

MÜLLER és WEISZ özégnél

Budapest, V., Váci-körut 76.